

**OBWIESZCZENIE PRZEWODNICZĄCEGO CENTRALNEJ KOMISJI KWALIFIKACYJNEJ
DLA PRACOWNIKÓW NAUKI**

z dnia 27 czerwca 1953 r.

dotyczące ogłoszenia uchwały nr 1 Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki z dnia 29 kwietnia 1953 r. w sprawie zasad postępowania przy nadawaniu stopnia kandydata nauk.

Na podstawie § 7 regulaminu Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki, stanowiącego załącznik do uchwały nr 339 Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1952 r. (Monitor Polski Nr A-42, poz. 601), ogłasza się uchwałę nr 1 Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki z dnia 29 kwietnia 1953 r. w

sprawie zasad postępowania przy nadawaniu stopnia kandydata nauk, stanowiącą załącznik do niniejszego obwieszczenia.

Przewodniczący Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki: *A. Rapacki*

Załącznik do obwieszczenia Przewodniczącego Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki z dnia 27 czerwca 1953 r. (poz. 806).

**UCHWAŁA NR 1 CENTRALNEJ KOMISJI KWALIFIKACYJNEJ DLA PRACOWNIKÓW NAUKI Z DNIA
29 KWIEŃNIA 1953 R. W SPRAWIE ZASAD POSTĘPOWANIA PRZY NADAWANIU STOPNIA KANDYDATA
NAUK**

Centralna Komisja Kwalifikacyjna dla Pracowników Nauki w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1952 r. w sprawie warunków i trybu nadawania stopni naukowych (Dz. U. Nr 24, poz. 164) i uchwałę nr 339 Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1952 r. w sprawie regulaminu Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki (Monitor Polski Nr A-42, poz. 601) ustala wytyczne w sprawie wymagań i zasad postępowania przy nadawaniu stopnia kandydata nauk.

I.

1. Posiadanie stopnia kandydata nauk jest dowodem przygotowania do samodzielnej pracy naukowej i warunkiem ubiegania się pracownika nauki o tytuł docenta. Przyznanie stopnia kandydata nauk jest więc ze strony rady wydziałowej w szkole wyższej lub rady naukowej w instytucie naukowym stwierdzeniem, że ubiegający się o ten stopień posiada pełne kwalifikacje do samodzielnej pracy naukowej. Uzyskanie stopnia kandydata nauk stanowi warunek a zarazem realną perspektywę awansu naukowego w kierunku uzyskania tytułu naukowego docenta i profesora nadzwyczajnego oraz bodziec do dalszego rozwoju naukowego.

2. Od wymagań stawianych ubiegającym się o stopień kandydata nauk w dużym stopniu zależy poziom nowych kadr samodzielnych pracowników nauki. Jednocześnie według tych wymagań w znacznej mierze oceniać będą swą pracę naukową i swój rozwój naukowy liczni młodzi pracownicy nauki, według tych wymagań — w dużym stopniu — ustalać będą kryteria oceny pracy i rozwoju młodych kadr naukowych — kierownicy ich pracy — samodzielni pracownicy nauki. Nadanie stopnia kandydata nauk jest więc odpowiedzialnym aktem o poważnym znaczeniu dla rozwoju i doboru kadr naukowych, dla poziomu i kierunku ich pracy naukowej, a co za tym idzie — dla rozwoju nauki w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

II.

3. Kryteria przyznawania stopnia kandydata nauk muszą odpowiadać rosnącym wymaganiom stawianym

samodzielnym pracownikom nauki przez potrzeby gospodarki i kultury narodowej w zakresie wykonywanych przez nich badań naukowych i jakości kształconych przez nich kadr socjalistycznej inteligencji, w szczególności:

- a) osoba ubiegająca się o stopień kandydata nauk musi wykazać się znajomością najnowszych osiągnięć nauki polskiej, przodującej nauki radzieckiej i najważniejszych osiągnięć postępowej nauki w dziedzinie uprawianej gałęzi wiedzy, w dziedzinie nauk dla niej podstawowych, pokrewnych i pomocniczych oraz umiejętnością wiązania tych zdobyczy w swej pracy naukowej;
- b) kandydat nauk musi wykazać się znajomością materiału faktycznego w swej dziedzinie nauki i w tej dziedzinie gospodarki i kultury narodowej, której służy uprawiana przez niego nauka;
- c) kandydat nauk musi wykazać się umiejętnością samodzielnego stosowania metody naukowej w swej pracy, samodzielnością myśli i krytycyzmem naukowym, a jego praca kandydacka powinna stanowić samodzielny dorobek w danej gałęzi nauki;
- d) kandydat nauk musi wykazać się umiejętnością wiązania teorii uprawianej przez niego gałęzi nauki z praktyką odpowiedniej dziedziny gospodarki i kultury narodowej, a kierunek jego pracy naukowej powinien wiązać się z zagadnieniami ważnymi dla rozwoju gospodarki narodowej i kultury — rozwoju uprawianej przez niego gałęzi nauki;
- e) kandydat nauk musi wykazać się znajomością zasad materializmu dialektycznego i historycznego i umiejętnością ich stosowania w swej pracy naukowej;
- f) kandydat nauk i jego pracę naukową powinien cechować twórczy stosunek do nauki, dążność do poznawania praw rządzących rozwojem przyrody i społeczeństwa w celu zastosowania poznanych praw dla coraz pełniejszego zaspokajania materialnych i kulturalnych potrzeb całego społeczeństwa.

4. Przy przyznawaniu stopnia kandydata nauk muszą być brane pod uwagę kwalifikacje moralne i obywatelskie ubiegającego się o ten stopień.

5. Sposób przeprowadzania przewodu kandydackiego, a zwłaszcza publicznej rozprawy, musi odpowiadać powadze i znaczeniu aktu nadania stopnia kandydata nauk, tak aby akt ten mógł odegrać słą instruktywną rolę dla młodych pracowników nauki i podkreślać wymagania stawiane im przez państwo.

III.

6. Centralna Komisja Kwalifikacyjna stwierdza, że kryteria stosowane dotychczas w ocenie prac doktorskich (starego typu) w znacznej większości przypadków nie odpowiadają wymaganiom, które trzeba postawić przy przyznawaniu stopnia kandydata nauk. Dotyczy to zwłaszcza okresu poprzedzającego bezpośrednio wprowadzenie w życie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1952 r. Nr 6, poz. 38).

7. Centralna Komisja Kwalifikacyjna zwraca uwagę radom wydziałowym w szkołach wyższych, radom naukowym instytutów naukowych i pracownikom nauki na fakt, że kryteria kwalifikacji na stopień kandydata nauk muszą być wyraźnie wyższe niż zastosowane dotychczas w znacznej większości przypadków kryteria oceny prac doktorskich (starego typu).

8. Centralna Komisja Kwalifikacyjna ocenia, że przewidziane w § 27 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1952 r. w sprawie warunków i trybu nadawania stopni naukowych (Dz. U. Nr 24, poz. 164) możliwości uznawania niektórych prac doktorskich (starego typu) za podstawę do przyznania stopnia kandydata nauk mogą dotyczyć nielicznych, wyjątkowych przypadków.

9. Centralna Komisja Kwalifikacyjna zobowiązuje rady wydziałowe w szkołach wyższych i rady naukowe instytutów naukowych do przeprowadzania przewodów

kandydackich i przyznawania stopnia kandydata nauk zgodnie z określonymi w tej uchwale zasadami.

10. Na rady wydziałowe w szkołach wyższych i rady naukowe w instytutach naukowych spada poważna odpowiedzialność za poziom kadr samodzielnych pracowników nauki. Zgodnie z obowiązującymi przepisami i intencjami Rządu przyznawanie nowych stopni naukowych wymaga znacznie głębszej, bardziej wnikliwej i odpowiedzialnej pracy zespołu pracowników nauki nad wyborem tematu pracy, nad jej kierunkiem, nad przebiegiem przewodu kandydackiego, nad oceną i zakwalifikowaniem wyników pracy naukowej ubiegającego się o stopień naukowy.

11. Szczególna odpowiedzialność ciąży na referentach prac kandydackich, którzy przedstawiając wnioski radom wydziałowym szkół wyższych bądź radom naukowym w instytutach naukowych ponoszą osobistą odpowiedzialność za poziom pracy stanowiącej podstawę przyznania stopnia naukowego i za jej zgodność z przepisami ogólnymi i zasadami określonymi w tej uchwale.

12. Wobec znacznej liczby wniosków o wszczęcie przewodów kandydackich Centralna Komisja Kwalifikacyjna poleca Prezydium w terminie do dnia 31 maja 1953 r. opracowanie takich zasad kolejności przeprowadzania przewodów kandydackich, które zabezpieczą interes rozwoju młodych kadr naukowych, ustalą pierwszeństwo dla autorów najwybitniejszych prac naukowych oraz dla czynnych pracowników nauki, zarówno pełniących funkcje samodzielne jak i aspirantów oraz asystentów w szkołach wyższych i instytutach naukowych z uwzględnieniem dyscyplin szczególnie ważnych.

13. Rady wydziałowe w szkołach wyższych i rady naukowe w instytutach naukowych mogą z chwilą otrzymania wytycznych zawartych w niniejszej uchwale rozpocząć przeprowadzanie przewodów kandydackich.